

NASZE WYDAWNICTWA

INSTYTUT ZACHODNI
ul. Mostowa 27, 61-854 Poznań
tel. +61 852 28 54
fax +61 852 49 05
e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl

Maria Tomczak **EWOLUCJA TERRORYZMU.** **SPRAWCY – METODY – FINANSE**

Prace Instytutu Zachodniego nr 86
ISBN 978-83-61736-24-0
ISSN 0860-2913
Poznań 2010, 296 ss.
cena 35 zł

Terroryzm jest zjawiskiem niezwykle skomplikowanym, wokół którego narosło mnóstwo nieporozumień, błędów, stereotypów. Niejasny charakter i zmienność czynią go mało konkretnym, wymykającym się poważnym analizom naukowym, a zwłaszcza wszelkim próbom znalezienia jakichś prawidłowości, wychwycenia ogólnych zasad rządzących tym zjawiskiem.

Praca oparta została na podziale terroryzmu według kryterium celu działań. Pozwala to na wyróżnienie grup lokalnych, zmierzających do rozwiązania konkretnych problemów – głównie o charakterze narodowym/etnicznym oraz grup międzynarodowych czy wręcz globalnych, dążących do zrealizowania szerszej wytyczonych celów ideologicznych i religijnych.

Książka obejmuje okres od II połowy XIX wieku, tj. od początków współczesnego terroryzmu, do współczesności. Nie została pomyślana jako jeszcze jedna encyklopedia terroryzmu. Zamiarem autorki nie było ukazanie wszystkich przejawów tego zjawiska, ale przedstawienie jego ewolucji. Praca jest próbą udzielenia odpowiedzi na kilka pytań: jak przebiegała ewolucja terroryzmu? Która z dwu analizowanych odmian była w tym procesie bardziej innowacyjna? Który z dwu wyodrębnionych w niej terrorizmów odegrał większą rolę w kształtowaniu tego zjawiska, jego radykalizowaniu? Celem jest też próba odpowiedzi na pytania o racjonalność terroryzmu i o to, co sprawia, że uważamy to zjawisko za skrajnie irracjonalne. Wiążą się z tym oceny poszczególnych kampanii, wynikające – jak się wydaje – w znacznej mierze właśnie z ich czytelności i poczucia racjonalności.

Dwa pierwsze rozdziały poświęcone zostały ukazaniu ewolucji każdego z wyodrębnionych rodzajów terroryzmu. Rozdział trzeci ukazuje sprawców terroryzmu, ich zmieniający się wizerunek społeczny, kierujące nimi motywacje i mechanizmy psychologiczne. Rozdział czwarty ukazuje ewolucję metod terrorystycznych, poruszając też ważny problem relacji między terroryzmem a środkami masowego przekazu. Wreszcie rozdział ostatni stanowi analizę metod finansowania terroryzmu. Podejmuje też ważny problem budowy sieci terroryzmu – ponadnarodowych struktur służących nielegalnemu wspieraniu tego zjawiska.